

В течение всего периода обучения в школе были прочитаны лекции на такие темы, как «Мировые религии. Их влияние на общество», «Новые религиозные течения», «Церковная культура, архитектура, иконопись, музыка», «Богослужбная традиция православной церкви», «Церковь и современная медицина. Проблемы биоэтики» и «Христианский взгляд на любовь, брак и семью», «Кризис семейных ценностей в современном обществе». Также были проведены семинары на следующие темы: «Как пишутся иконы?», «Христианская система нравственных ценностей в современном мире», «Библия в жизни современного мира и человека», проведен круглый стол, в рамках которого обсудили темы «Проблемы и перспективы взаимодействия Церкви и общества в современной Беларуси» и «Традиционные и нетрадиционные формы религиозности».

В рамках молодежной школы прошли мастер-класс «Народные ремесла: лозоплетение, соломоплетение, лепка из глины, вышивка бисером, вышивка крестом», юбилейная презентация журнала «Ступени». Вечер каждого дня был наполнен интересными мероприятиями. Один из таких вечеров был наполнен отличной музыкой и удивительными голосами, так как перед слушателями школы, студентами и преподавателями БГСХА выступал хор Минских Духовных Академии и Семинарии. Участники молодежной школы и гости из Минской Духовной Академии и Семинарии побывали на экскурсии в городе Мстиславле. В кафедральном храме Александра Невского была проведена служба с комментариями. Службу проводил отец Вячеслав вместе с хором МинДАиС. После службы все побывали в Пустынском Свято-Успенском монастыре, где узнали многое о его истории. По отзывам участников «Молодежной школы «Духовная культура и молодежь» этот проект стал самым запоминающимся, самым востребованным мероприятием для студенческой молодежи Могилевщины. Думается, что пройдет время и то, что услышали и увидели учащиеся молодежной школы, словно семена, попавшие в благодатную почву, дадут всходы духовности, добра и созидания, помогут, говоря словами горещкой поэтессы Светланы Терешко, «найти свою земную суть в труде во имя красоты». Важно, чтобы те, кто оканчивает высшие учебные заведения, вступили в самостоятельную жизнь не только высококвалифицированными специалистами, но и людьми, которые откликаются на чужую боль. Проект и работа школы освещались в газете БГСХА «Советский студент» за 5 мая 2011 г. и 19 мая 2011 г., в газете «Вечерний Могилев» от 25 мая 2011 г., на официальном сайте БГСХА.

<http://edoc.bseu.by>

*І.В. Грабянчук, канд. гіст. навук, дацэнт
Філіял БДЭУ (Бабруйск)*

ГІСТАРЫЧНЫЯ ВЕДЫ ЯК ЭЛЕМЕНТ ПРАФЕСІЯНАЙ КАМПЕТЭНТНАСЦІ ВЫПУСКНІКОЎ ЭКАНАМІЧНАЙ ВДУ

Арганізацыя адукацыйнага працэсу ў вышэйшых навучальных установах мае на мэце стварэнне ўмоў для фарміравання ў студэнтаў вопыту самастойнага

вырашэння пазнавальных, камунікатыўных, арганізацыйных, маральных і іншых праблем. Станаўленне такога вопыту есць аснова кампетэнтнасці будучых эканамістаў. Коротка *кампетэнтнасць* можна вызначыць як выяўленую здольнасць прымяняць свае веды і навыкі для выканання дзейнасці ў пэўных галінах (кампетэнцыях). Аднак, *кампетэнцыя* – гэта веды, уменні і вопыт, неабходныя для вырашэння тэарэтычных і практычных задач. Акрамя таго, даследчыкі выдзяляюць яшчэ паняцце *ключавыя кампетэнцыі* – сістэму універсальных ведаў, уменняў і навыкаў, а таксама вопыт самастойнай дзейнасці і асабістай адказнасці навучэнцаў [1, с. 43; 2, с. 29-30].

Падрыхтоўка спецыяліста павінна забяспечваць фарміраванне наступных груп кампетэнцый:

1. акадэмічных – веды і ўменні па вывучаных дысцыплінах, здольнасці і ўменне вучыцца;

2. сацыяльна-асобасных – культурна-каштоўнасныя арыентацыі, веданне ідэалагічных, маральных каштоўнасцей грамадства і ўменне кіравацца імі;

3. прафесійных – веды і ўменні фармуляваць праблемы, вырашаць задачы ў выбранай сферы прафесійнай дзейнасці.

Гістарычныя веды з’яўляюцца складовай часткай сацыяльна-гуманітарнай падрыхтоўкі студэнтаў эканамічных спецыяльнасцей, вынікам якой павінна стаць фарміраванне ў выпускнікоў наступных *метапрадметных кампетэнцый*:

- валоданне метадамі сістэмнага і параўнальнага аналізу;

- сфарміраванасць крытычнага мыслення;

- валоданне ўменнямі праектавання і прагназавання;

- уменне вучыцца, падвышаць кваліфікацыю цягам усяго жыцця [2, с. 30].

Як было сказана вышэй, ключавыя кампетэнцыі падразумяваюць універсальныя веды, г.зн. сфарміраваныя на сумежжы розных галін ведаў. Паспрабуем вызначыць ролю гістарычных ведаў у кампетэнтнасці выпускнікоў эканамічных вышэйшых навучальных устаноў. Можна вылучыць некалькі блокаў такіх ведаў у працэсе навучання студэнта-эканаміста: 1) гісторыя эканамічных вучэнняў; 2) эканамічная гісторыя замежных краін; 3) гісторыя Беларусі; 4) рэгіянальная гісторыя.

Гісторыя эканамічных вучэнняў – спецыяльная дысцыпліна, якая дазваляе сфарміраваць у студэнтаў цэласнае ўяўленне аб працэсе станаўлення эканамічнай навукі. У другім блоку найважнейшае значэнне мае ўменне асэнсаваць глыбінныя прычыны супярэчлівага развіцця чалавечай цывілізацыі, вопыт рэвалюцыйных і рэфарматарскіх пераўтварэнняў у сацыяльна-эканамічнай і іншых сферах грамадскага жыцця розных краін. Галоўная задача трэцяга блока – выяўленне агульных і спецыфічных рыс развіцця нашай краіны на розных гістарычных этапах. Вопыт эканамічнага развіцця сусветнай цывілізацыі і Беларусі з’яўляецца тым неабходным базісам, на якім павінны прымацца ўзважаныя ўрадавыя рашэнні адносна далейшых гістарычных перспектыв краіны. Нарэшце, чацверты блок дазваляе зразумець своеасаблівыя рысы сацыяльна-эканамічнага аблічча розных рэгіянаў Беларусі, ролю тых або іншых

эканамічных галін, асобных суб'ектаў гаспадарання як для мясцовай эканомікі, так так і для краіны ў цэлым.

На гэтым узроўні для фарміравання кампетэнтнасці выпускнікоў Бабруйскага філіяла БДЭУ неабходна вылучыць два аспекты.

Па-першае, студэнты знамяцца з гісторыяй мясцовых прадпрыемстваў пры праходжанні розных відаў вытворчых практык, у тым ліку перададзіпломнай. Трэба адзначыць, што не заўсёды на гэту тэму маецца дастаткова інфармацыі. Таму актуальным уяўляецца напісанне агляднага нарыса ці выданне зборніка дакументаў па гісторыі прадпрыемстваў Бабруйшчыны.

Па-другое, на бліжэйшую гістарычную перспектыву для Беларусі будзе актуальнай праблема адміністрацыйна-тэрытарыяльнай рэформы. Распрацаваныя праекты [3] значную ўвагу надаюць Бабруйскаму рэгіёну. Паколькі яго адміністрацыйна-тэрытарыяльная роля будзе узростаць, неабходным уяўляецца і сур'езнае вывучэнне мясцовай эканамічнай гісторыі. У першую чаргу – гісторыі Бабруйскай вобласці ў 1944 – 1954 гг. Станоўчыя дасягненні і адмоўныя вынікі таго і наступных гістарычных перыядаў павінны ўлічвацца пры прагнаванні і планаванні далейшага эканамічнага развіцця рэгіёну. А гэтай справай будучы займацца і цяперашнія студэнты БФ БДЭУ.

Такім чынам, гістарычныя веды адыгрываюць істотную ролю ў фарміраванні метапрадметных кампетэнцый выпускнікоў эканамічнай ВНУ, дазваляючы ўсвядомлена прымаць важныя рашэнні на ўсіх узроўнях дзяржаўнага кіравання.

Літаратура

1. *Лобанов, А.П.* Управляемая самостоятельная работа студентов в контексте инновационных технологий / А.П. Лобанов, Н.В. Дроздова. – Минск, 2005.
2. *Макаров, А.В.* Проектирование и реализация компетентностно-ориентированных моделей социально-гуманитарной подготовки выпускников вузов / А.В. Макаров // Выш. шк. – 2011. – № 1. – С. 29–33.
3. http://www.bel.biz/download_files/contseptsiya_modernizatsii_bielarusi.doc.

Ю.М. Зенович
БГЭУ (Минск)

РЕЙТИНГОВАЯ ОЦЕНКА ПРЕСТИЖНОСТИ ВУЗА КАК ПОКАЗАТЕЛЬ КАЧЕСТВА ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Проблема оценки качества образования существовала всегда, но лишь в последние годы наметился системный комплексный подход к ее решению. Обеспечение сопоставимого качества образования, посредством введения взаимопризнаваемых систем оценки качества, является одним из условий сближения европейских стран в формировании единого европейского образовательного пространства. Системы оценки качества, существующие в мире можно условно разделить на две модели.